

Sygn. akt III Ca 1497/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

Sędzia SO Barbara Braziewicz (spr.)

Sędzia SO Lucyna Morys – Magiera

Protokolant Monika Piasecka

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa E. P. i A. P.

przeciwko M. G.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 4 czerwca 2014 r., sygn. akt I C 90/13

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Powodowie A. P. i E. P. wnieśli o zakazanie pozwanej M. G. przechodu i przejazdu przez ich nieruchomość stanowiącą działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Rybniku prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) oraz o zasądzenie solidarnie na ich rzecz kosztów postępowania. Na uzasadnienie podali, iż są (...), a pozwana jest właścicielką sąsiedniej nieruchomości i bezprawnie korzysta z utwardzonej drogi, której większa część biegnie po działce powodów. W toku dalszego postępowania pełnomocnik powodów podnosił, że pozwana ma dostęp do drogi publicznej z innej strony oraz że w przypadku uznania, iż pozwanej przysługuje służebność drogowa, służebność nie obejmuje północno-zachodniego narożnika nieruchomości powodów.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Wyjaśniła, że z przedmiotowej drogi korzysta od 1973r. kiedy to postanowieniem wydanym w sprawie II Ns 282/73 m.in. na rzecz jej nieruchomości ustanowiono w tym miejscu służebność drogi koniecznej. Nadto z ostrożności procesowej podniosła, że nabyła przez zasiedzenie służebność drogową w zakresie, w jakim korzystała z drogi istniejącej w terenie.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Rybniku dnia 4 czerwca 2014r. oddalił powództwo A. P. i E. P. przeciwko M. G. o przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zapadło po ustaleniu, że pozwana M. G. jest właścicielką nieruchomości składającej się z działki nr (...) położonej przy ul. (...). Odkąd w latach 60-tych wybudowała dom korzystała z drogi, której szlak o szerokości 3 m biegnie od ul. (...) m.in. po północnej części nieruchomości składającej się z działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Rybniku prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), a która obecnie stanowi własność powodów A. P. i E. P.. Droga za posesją powodów skręca i aby swobodnie dojechać do nieruchomości pozwanej, w szczególności większym pojazdem, na zakręcie wykorzystywana była szersza droga. Działo się to kosztem północno-zachodniego narożnika działki nr (...). Droga przez dłuższy czas była drogą gruntową. Jedyne róg działki nr (...) był utwardzony gruzem. Celem prawnego uregulowania dojazdu z drogi publicznej do działki pozwanej i szeregu innych działek położonych w jej sąsiedztwie postanowieniem z dnia 22 sierpnia 1973 wydanym w sprawie II Ns 282/73 ustanowiono służebności drogi koniecznej.

Służebności te nie zostały ujawnione w księgach wieczystych. Dopiero w ostatnich latach w księdze wieczystej KW nr (...) ujawniono służebność drogi ustanowioną postanowieniem z dnia 22 sierpnia 1973r. na rzecz właścicieli jeszcze innej nieruchomości. W latach 90-tych mieszkańcy korzystając z materiałów dostarczonych przez gminę we własnym zakresie utwardzili istniejącą w terenie drogę, w tym także narożnik działki nr (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o dołączone do akt dokumenty, w tym zawarte w aktach poszczególnych KW, zeznania świadka E. R., stron i zdjęcia.

Sąd Rejonowy stwierdził, iż szczególne problemy wiązały się z ustaleniem przebiegu służebności ustanowionej postanowieniem z dnia 22 sierpnia 1973r. albowiem akta sprawy II Ns 282/73 zostały już zniszczone. Jednak właściciel dalej położonej nieruchomości ujawnił w księdze wieczystej powodów służebność drogową wynikającą z tego postanowienia, a powodowie nie kwestionowali, że przebieg służebności pokrywa się z istniejącą w terenie drogą. W tej sytuacji konsekwentnie przyjąć należy, iż także pozwanej przysługuje służebność drogową pokrywająca się z tą drogą. Nadto Sąd ten nie zajmował się kwestią ewentualnego dostępu do nieruchomości pozwanej z innej strony uznając, iż nie ma to znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy podniósł, iż cywilistyczna ochrona własności to system roszczeń, które przysługują właścicielowi w razie naruszenia jego prawa. Podstawowymi roszczeniami składającymi się na tę ochronę, przysługującymi właścicielowi, są roszczenia windykacyjne i negatoryjne wskazane w art. 222 k.c. W myśl tego przepisu właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą (§ 1). Natomiast przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń (§ 2). Roszczenie negatoryjne (actio negatoria) powstaje więc wtedy, gdy prawo własności zostało naruszone w inny sposób niż pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą. Przykładowo można wskazać, że roszczenie takie powstaje dla właściciela, gdy inna osoba nie będąc do tego uprawnioną przejeżdża lub przechodzi przez jego nieruchomość. Tak więc warunkiem jest tu by ingerencja w sferę uprawnień właściciela była bezprawna.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd meriti wynika, że na całej długości drogi istniejącej w terenie (poza narożnikiem działki nr (...)) pozwanej przysługuje służebność drogową. Fakt, że nie została ona ujawniona w księdze prowadzonej dla nieruchomości obciążonej (obecnie stanowiącej własność powodów) nie powoduje, że M. G. utraciła uprawnienia w tym zakresie. Inną kwestią (nie będącą przedmiotem sporu w niniejszej sprawie) jest czy droga ta jest dla pozwanej niezbędna, czy też może ona korzystać z innego szlaku drogowego.

W tej sytuacji należało jeszcze rozstrzygnąć, czy pozwana może korzystać z północno-zachodniego narożnika posesji powodów, czy też w tym zakresie powództwo jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Za trwałe i widoczne mogą być uznane tylko urządzenia będące efektem świadomego, aktywnego działania ludzkiego. Pojęcie urządzenia oznacza wynik przedsięwzięć ludzkich, uzewnętrzniony w trwałej postaci widocznych przedmiotów, tutaj służących - poprzez wykonywanie posiadania służebności - potrzebom nieruchomości władnącej. W świetle utrwalonego w orzecznictwie i doktrynie stanowiska za przykład stosownych urządzeń można uznać utwardzony szlak drogi.

Ponadto powyższy przepis odwołuje się do przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie wskazując na ich odpowiednie stosowanie w przypadku zasiedzenia służebności. W związku z tym musimy badać jeszcze dodatkowo dwie przesłanki z art. 172 k.c., a mianowicie: władania nieruchomością jako posiadacz (lecz w tym przypadku niesamoistny) oraz upływu ustawowego terminu zasiedzenia. Dobra lub zła wiara posiadacza nie stanowi tu przesłanki uzyskania własności, a wpływa jedynie na długość terminu zasiedzenia. I tak w przypadku dobrej wiary okres potrzebny do zasiedzenia wynosi 20 lat, a w przypadku złej wiary 30 lat.

W świetle ustalonego przez Sąd stanu faktycznego M. G. korzystała z przedmiotowego narożnika od lat 60-tych i utwardziła go gruzem. W tej sytuacji Sąd uznał, że odnośnie narożnika działki zostały spełnione przez pozwaną przesłanki zasiedzenia służebności gruntowej.

Wobec powyższego Sąd ten stwierdził, że pozwana rzeczywiście narusza prawo własności powodów, ale w zakresie, w jakim jest do tego uprawniona i dlatego orzeczono jak w sentencji. O kosztach procesu Sąd zasadniczo orzekalby po myśli art. 98 k.p.c. Sąd w ogóle nie orzekł w wyroku o kosztach procesu, wobec tego, że fachowy pełnomocnik pozwanej nie złożył sądowi spisu kosztów albo nie zgłosił wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych.

Powodowie wnieśli apelację, w której zaskarżyli wyrok w całości. Zarzucili Sądowi sprzeczność istotnych ustaleń z treścią przeprowadzonych w sprawie dowodów polegająca na przyjęciu, że nieruchomość powodów jest obciążona służebnością drogi koniecznej, w sytuacji gdy nie wynika to z przeprowadzonych dowodów oraz naruszenie art.328§2 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalenia przebiegu drogi z uwzględnieniem geodezyjnych i wiezystoksięgowych przekształceń nieruchomości władnących i obciążonych prawem drogi ustanowionym postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 22.08.1973r. oraz polegająca na przyjęciu, że pozwana nabyła przez zasiedzenie służebność drogową po części nieruchomości powodów – narożniku działki (...) w północno –zachodniej jej części, pomimo braku jakichkolwiek dowodów w tym zakresie oraz naruszenie prawa procesowego, a to art.328§2 k.p.c. poprzez pominięcie uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy faktycznej takiego ustalenia i brak omówienia spełnienia przesłanek nabycia służebności drogi przez zasiedzenie. We wnioskach apelacyjnych skarżący zażądali uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rybniku, z poleceniem rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, w tym kosztach postępowania apelacyjnego.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego wg norm przepisanych, na poparcie swojego stanowiska przedstawiając obszerną argumentację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powodów jest uzasadniona, a zaskarżonego wyroku nie można było uznać za prawidłowy i to z przyczyn zarówno podniesionych przez skarżących jak i branych przez Sąd Odwoławczy z urzędu.

Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę dopuścił się uchybień w zakresie zastosowania procedury cywilnej, skutkujących nie rozpoznaniem istoty sprawy.

Nie ulega wątpliwości, iż rozstrzygnięcie Sądu opierać się ma na prawidłowo ustalonej podstawie faktycznej, która następnie określa podstawę prawną rozstrzygnięcia. Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie przeprowadził niezbędnych dowodów dla należytego wyjaśnienia sprawy, nadto nie zebrał w sposób prawidłowy koniecznego

materiału dowodowego do jej rozpoznania. Równocześnie z zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ten wywiódł nieprawidłowe wnioski. Także nie przeanalizował w sposób wszechstronny pojawiających się w niej zagadnień. Sąd ten dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów określonej w art.233§1 k.p.c. Zatem częściowo ustalenia Sądu meriti faktyczne i prawne oraz wywiedzione wnioski były nieuprawnione i przedwczesne.

Bezspornym jest, iż w księdze wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Rybniku dla nieruchomości powodów o nr KW (...) nie ujawniono prawa drogi koniecznej na rzecz nieruchomości pozwanej zapisanej w KW (...) Sądu Rejonowego w Rybniku. Dopiero w toku niniejszej sprawy powodowie dowiedzieli się o istnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 22.08.1973r., wydanego w sprawie o sygn. II Ns 282/73, którym ustanowiono drogę konieczną, w jego punkcie 7, także dla nieruchomości KW (...) parcela mapa (...) stanowiącej własność E. S. i F. S. na rzecz każdego właściciela nieruchomości m.in. parceli mapa(...) wchodzącej w skład nieruchomości Kw nr (...) stanowiącej własność M. G. i J. G. szlakiem o szerokości 3 m, szczegółowo opisanym w tym postanowieniu. Pozwana w toku niniejszej sprawy nie wykazała, że E. S. i F. S. byli poprzednikami prawnymi powodów. Także Sąd Rejonowy nie przedstawił żadnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dokumentów znajdujących się w powyższych księgach wieczystych, która by prowadziła do takiego wniosku.

Równocześnie trafnie zauważyli w apelacji skarżący, że treść tego postanowienia z uwagi na upływ ponad 40 lat od momentu jego wydania, także brak akt sądowych w archiwum sądowym (tym samym brak materiałów geodezyjnych odzwierciedlających przebieg szlaku drogowego), nie pozwala na określenie dokładnego przebiegu drogi po nieruchomościach obciążonych. Ponadto przez ponad 40 lat zdecydowana większość nieruchomości obciążonych zmieniła swój kształt, tak fizycznie (przez podziały i ich zagospodarowanie), jak i prawnie (przez wydzielenie do nowych ksiąg wieczystych wskutek różnego rodzaju czynności cywilnoprawnych, wydanie decyzji administracyjnych, dokonanie zmian geodezyjnych). Także doszło do zmiany tak właścicieli nieruchomości władających jak i obciążonych. Powyższe rozbieżności i nieścisłości winny zostać wyjaśnione przez Sąd pierwszej instancji, co nie zostało uczynione.

Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 12.03.2014r. dopuścił dowód z akt KW nr 53158, KW nr (...), KW nr (...) i KW nr (...) na okoliczność, iż służebność wynikająca z postanowienia wydanego dnia 22.08.1973r. w sprawie II Ns 282/73 obciąża nieruchomość powodów. Niezależnie od tego, iż przedmiotem dowodu winny być poszczególne dokumenty zawarte w tych aktach, a nie całe akta, to należy zauważyć, iż w wyniku analizy tych akt Sędzia referent w trakcie rozprawy jedynie stwierdził ogólnikowo, bez bliższych informacji na czym opiera swój wniosek, iż służebność wynikająca z powyższego postanowienia Sądu obciąża nieruchomość powodów, równocześnie nie jest możliwe stwierdzenie przebiegu służebności drogi koniecznej ustanowionej tym postanowieniem. Po zobowiązaniu pozwanej do wykazania przebiegu służebności drogi koniecznej w części dotyczącej nieruchomości powodów ustanowionej w/w postanowieniem pozwana załączyła zawiadomienie o wpisie do księgi wieczystej służebności drogi na rzecz właścicieli nieruchomości opisanych w KW o nr (...), (...) i (...) w oparciu o postanowienie Sądu ze sprawy II Ns 282/73. Nadto podniosła, iż szlak ten jest wytyczony i właściciele nieruchomości, dla których ustanowiono drogę konieczną, korzystają z tego szlaku od 1973r., nadto szlak ten jest ogrodzony, wytyczony płotami i utwardzony. Stwierdziła także, iż nie ma wątpliwości co do przebiegu drogi. Nie mniej celem wykazania powyższych okoliczności, poza przedstawionym zawiadomieniem o wpisie, nie zostały Sądowi przedstawione żadne inne dowody. W sporządzonym uzasadnieniu Sąd Rejonowy także nie wyjaśnił na czym opiera swój wniosek, iż służebność wynikająca z cytowanego powyżej postanowienia Sądu obciąża nieruchomość powodów, równocześnie jest możliwe stwierdzenie jej przebiegu.

Zgodzić się należało ze skarżącymi, iż wobec podniesionego zarzutu nie przysługiwania pozwanej prawa korzystania z nieruchomości powodów, Sąd Rejonowy winien przy braku ujawnienia prawa pozwanej w księdze wieczystej, po dokładnej analizie dokumentów zawartych w w/w księgach wieczystych, w oparciu o uzyskane informacje, w tym dokumentację geodezyjną, dążyć do odtworzenia historii w/w prawa drogi koniecznej, w szczególności ustalić aktualne dane dotyczące nieruchomości obciążonych, wskazać jakim kolejno zmianom one ulegały na przestrzeni ponad 40 lat. Równocześnie analiza ta i jej wynik powinien znaleźć odzwierciedlenie w ustaleniach Sądu meriti, tak aby mogły podlegać weryfikacji przez Sąd Odwoławczy. Tymczasem Sąd Rejonowy ograniczył się w motywach

sporządzonego uzasadnienia jedynie do stwierdzenia, iż służebność wynikająca z przedmiotowego postanowienia Sądu obciąża nieruchomości powodów, nie przedstawiając żadnej argumentacji na poparcie takiego wniosku.

Sąd ten także w motywach uzasadnienia nie odniósł się w żaden sposób do przebiegu ustanowionej drogi koniecznej, poza tym, iż stwierdził, iż jest to szlak o szerokości 3 m biegnący od ul. (...) m.in. po północnej części nieruchomości składającej się z działki nr (...), obecnie stanowiącej własność powodów. Ogólnikowo jedynie stwierdził, iż w ostatnich latach w księdze wieczystej powodów ujawniono służebność drogi ustanowioną postanowieniem z dnia 22.08.1973r. na rzecz właścicieli jeszcze „innej nieruchomości”, przy tym nie precyzując której. Tym samym za nieuzasadniony należało uznać wniosek, iż skoro właściciel dalej położonej nieruchomości ujawnił służebność wynikającą z postanowienia w księdze wieczystej powodów, której powodowie nie kwestionowali, to przebieg służebności pokrywa się z istniejącą w terenie drogą, a pozwanej przysługuje służebność drogowa pokrywająca się z tą drogą. Należy zauważyć, iż z ustaleń Sądu w istocie nie wynikało, iż w/w nieruchomość władająca jest położona za nieruchomością pozwanej (na szlaku drogowym), także nie ustalono jak ta nieruchomość jest usytuowana w stosunku do nieruchomości pozwanej. Zatem poczynione ustalenia, w tym zakresie przez Sąd meriti, nie dawały podstaw do tak daleko idących i jednoznacznych wniosków.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy uznał, iż zaistniała sprzeczność istotnych ustaleń z treścią przeprowadzonych w sprawie dowodów polegająca na przyjęciu, że nieruchomość powodów jest obciążona służebnością drogi koniecznej, bowiem nie wynikało to z analizy zebranego w sprawie przez ten Sąd materiału dowodowego. Także zatem za zasadny należało uznać zarzut naruszenie art.328§2 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalenia przebiegu drogi z uwzględnieniem geodezyjnych i wieczystoksięgowych przekształceń nieruchomości władających i obciążonych prawem drogi ustanowionym postanowieniem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 22.08.1973r.

Również należało uznać za trafny zarzut dopuszczenia się przez Sąd sprzeczności istotnych ustaleń z treścią zgromadzonych dowodów polegający na przyjęciu, że pozwana nabyła przez zasiedzenie służebność drogową w części nieruchomości powodów – narożniku działki (...) w północno – zachodniej jej części, pomimo braku stanowczych ustaleń w tym zakresie. Zasadnie zauważają skarżący, iż ciężar udowodnienia nabycia służebności drogowej przez zasiedzenie spoczywał na pozwanej, z czego ta się nie wywiązała. Pozwana na tą okoliczność zaoferowała jedynie dowód z zeznań świadka E. R. oraz dowód z przesłuchania stron. Z zeznań tego świadka wynika, iż droga przez dłuższy czas była drogą gruntową, gruz nawieziony był tylko na zakręcie, przy czym nie ustalono kiedy i przez kogo, nadto, że w latach 90 - tych sąsiedzi wystąpili z wnioskiem o przyznanie środków na utwardzenie drogi, w wyniku czego zainteresowani otrzymali kostkę, która została położona m.in. na spornym pasie. Jednak nie wiemy dokładnie kiedy to nastąpiło, co ma zasadnicze znaczenie przy ustalaniu rozpoczęcia biegu terminu zasiadywania służebności drogowej. Również nie ustalono czy do położenia kostki doszło także w spornym rogu działki powodów, kiedy i przez kogo. Pozwana na temat ewentualnego zasiedzenia przedmiotowej służebności drogowej nie zeznawała w ogóle, także na tą okoliczność nie byli słuchani inni świadkowie np. inne osoby korzystające z tej drogi, sąsiedzi, czy też poprzednicy prawni powodów. Nie było podstaw, w świetle zebranego materiału dowodowego, do ustalenia, iż to pozwana utwardziła narożnik nieruchomości gruzem. Równocześnie, w świetle przesłanek zasiedzenia służebności drogowej przyjmuje się, że samo nawiezenie gruzu nie jest wystarczającym do przyjęcia, iż jest to trwałe i widoczne urządzenie, zgodnie z art.292 k.c. Zgodzić się należało ze skarżącymi, iż zebrane w sprawie dowody nie dawały podstaw do uznania, że pozwanej przysługiwała służebność spornego fragmentu drogi – rogu działki powodów – nabyta przez zasiedzenie.

Ponadto, Sąd Rejonowy w ogóle pominął wyjaśnienie przesłanek zasiedzenia służebności określonych w art. 292 k.c. Tymczasem samo posiadanie cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej nie prowadzi do jej nabycia przez zasiedzenie, bowiem aby nabyć służebność gruntową przez upływ czasu konieczne jest korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia. Przy czym bieg terminu zasiedzenia służebności gruntowej rozpoczyna się dopiero od chwili, gdy posiadacz służebności przystąpił do korzystania z trwałego i widocznego urządzenia. W niniejszej sprawie Sąd meriti nie wskazał co stanowiło trwałe i widoczne urządzenie, od kiedy pozwana przystąpiła do korzystania z takiego urządzenia, ani też w jakich dokładnie ramach czasowych pozwana była w posiadaniu nieruchomości powodów i ich poprzedników prawnych w zakresie prowadzącym do zasiedzenia

służebności drogowej i czy była w złej czy też w dobrej wierze. Zatem także za zasadny należało uznać zarzut naruszenie art.328§2 k.p.c. poprzez pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy faktycznej ustalenia i brak omówienia spełnienia przesłanek nabycia służebności drogi przez zasiedzenie.

Z przytoczonych wyżej powodów zaskarżony wyrok ostać się nie mógł, a sprawa podlegała przekazaniu do ponownego rozpoznania. Sprawa nie została dostatecznie wyjaśniona przez Sąd Rejonowy do stanowczego rozstrzygnięcia spornego stosunku, Sąd rozstrzygając ją nie wyjaśnił i pozostawił poza swoją oceną okoliczności faktyczne, stanowiące przesłanki zastosowania norm prawa materialnego tj. art. 222 k.c. w zw. z art. 145k.c. i 292k.c.. W należyty sposób nie zbadał czy ingerencja pozwanej w sferę uprawnień powodów była bezprawna, czy też pozwana była uprawniona do naruszenia prawa własności powodów.

Z wyżej wskazanych przyczyn Sąd Okręgowy w oparciu o art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd podejmie ponownie decyzje w zakresie zasadności dopuszczenia zgłoszonych w sprawie dowodów, prawidłowo je przeprowadzi powtórnie wszechstronnie rozważy i oceni zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, po czym dokona ponownych ustaleń faktycznych w oparciu o całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, z poszanowaniem reguł wynikających z przepisów procedury cywilnej, wypowie się o zastosowanych normach prawa materialnego, ponadto rozstrzygnie również o kosztach procesu, w tym kosztach postępowania odwoławczego.

W kwestii wydanego rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy w zakresie kosztów procesu należy jedynie podnieść, iż nie było podstaw do tego, aby Sąd Rejonowy nie orzekł w wyroku o kosztach procesu w ogóle, skoro wniosek o ich zasądzenie został zgłoszony przez fachowego pełnomocnika pozwanej już w odpowiedzi na pozew.

SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Barbara Braziewicz